

ร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
(นายศุภชัย ใจสมุทร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เหตุผล

โดยที่เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจึงไม่สอดคล้องกับ สภาพกาลที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับองค์การสหประชาชาติได้พัฒนากฎหมายแม่แบบขึ้นใหม่ หลายฉบับเพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น เพื่อรองรับ เศรษฐกิจดิจิทัล สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมทั้งกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วย อำนวยความสะดวก สร้างความมั่นคงปลอดภัย สร้างความมั่นใจ ประหยัดค่าใช้จ่ายในดำรงชีวิต และประกอบธุรกิจ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน รองรับการขับเคลื่อนประเทศ ไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

_____*

(๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำความผิดจำเป็นต้องไปแสดงตนต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำได้แสดงเจตนาให้ความยินยอมต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่

(๓) เรื่องที่โดยสภาพยังไม่สมควรทำเป็นธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ธุรกรรมทุกประเภทตามกฎหมายทุกฉบับ ทั้งที่เป็นธุรกรรมระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเป็นธุรกรรมระหว่างเอกชนกับรัฐ เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดวิธีทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เรื่องใดไว้โดยเฉพาะก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๗ ผลทางกฎหมายของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ การใดที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่นที่ว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๘ ในพระราชบัญญัตินี้

“ธุรกรรม” หมายความว่า การทำการใด ๆ ที่เกี่ยวกับนิติกรรมทางแพ่งหรือพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง สัญญาทางปกครอง และการทำการอื่นใดของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ด้วย

“อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์บนไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก หรือการใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ธุรกรรมที่สร้างขึ้นโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

“ข้อความ” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น เสียง ภาพ หรือรูปแบบอื่นที่เป็นหลักฐานแห่งความนั้น

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อความที่สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

“ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ตัวอักษร ตัวเลข เสียง ข้อมูลชีวภาพ หรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำมาใช้ร่วมกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นเพื่อระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อและการแสดงเจตนาของผู้นั้นในเนื้อหาสาระของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ข้อมูลชีวภาพ” หมายความว่า ข้อมูลชีวภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

“เจ้าของลายมือชื่อ” หมายความว่า บุคคลซึ่งถือข้อมูลสำหรับใช้สร้างลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ของตนและกระทำการในนามตนเองหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่นซึ่งตนทำการแทน

“ตราประทับอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ตัวอักษร ตัวเลข เสียง หรือสัญลักษณ์อื่นใดที่สร้างขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งนำมาใช้ร่วมกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นเพื่อระบุตัวนิติบุคคลเจ้าของตราประทับและการแสดงเจตนาของนิติบุคคลในเนื้อหาสาระของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ระบบข้อมูล” หมายความว่า ระบบในการสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

“ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า สถานที่หรือช่องทางในระบบข้อมูล ที่บุคคลจะใช้ติดต่อกันทางอิเล็กทรอนิกส์

“ระบบอัตโนมัติ” หมายความว่า ระบบข้อมูลที่สามารถปฏิบัติการได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบหรือแทรกแซงโดยบุคคลธรรมดา

“ผู้ส่งข้อมูล” หมายความว่า บุคคลซึ่งก่อให้เกิดการสร้างและการส่งข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์นั้น ไม่ว่าจะสร้างด้วยตนเองหรือให้บุคคลอื่นสร้างในนามของตน และจะส่งด้วยตนเอง หรือให้บุคคลอื่นส่งแทนตนก็ตาม แต่ไม่รวมถึงบุคคลซึ่งเป็นสื่อกลางเกี่ยวกับการรับส่งข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์นั้น

“ผู้รับข้อมูล” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งข้อมูลประสงค์จะส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ แต่ไม่รวมถึงบุคคลซึ่งเป็นสื่อกลางเกี่ยวกับการรับส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

“บุคคลซึ่งเป็นสื่อกลาง” หมายความว่า บุคคลซึ่งกระทำการในนามผู้อื่นในการส่ง รับ หรือเก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใดข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หนึ่งเป็นการเฉพาะ และให้หมายความ รวมถึงการให้บริการอื่นที่เกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวด้วย

“บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า บริการธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติในหมวด ๔

“อัตลักษณ์” หมายความว่า ลักษณะเฉพาะของบุคคลซึ่งสามารถบ่งบอก หรือจำแนกได้โดยคุณลักษณะหรือชุดของคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลนั้น

“การพิสูจน์ตัวตน” หมายความว่า กระบวนการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของบุคคล และการตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับข้อมูลเกี่ยวกับ อัตลักษณ์นั้น

“สิ่งที่ยืนยันตัวตน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้เชื่อมโยงอัตลักษณ์กับบุคคล ซึ่งบุคคลนั้นครอบครองและควบคุมเพื่อใช้ในการยืนยันตัวตน เช่น รหัสผ่าน ข้อมูลชีวภาพ

“การยืนยันตัวตน” หมายความว่า กระบวนการยืนยันอัตลักษณ์ของบุคคลด้วย การตรวจสอบสิ่งที่ยืนยันตัวตนของบุคคลนั้น

“ตราสารเปลี่ยนมือ” หมายความว่า เอกสารหรือตราสาร ซึ่งให้ผู้ทรงมีสิทธิเรียกร้อง ให้บุคคลอีกคนหนึ่งต้องกระทำการชำระหนี้ตามที่ระบุในเอกสารหรือตราสารนั้น โดยผู้ทรงอาจโอน สิทธิเรียกร้องตามเอกสารหรือตราสารให้แก่บุคคลอื่นด้วยการส่งมอบเอกสารหรือตราสารนั้นให้

“ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ตราสารเปลี่ยนมือ ที่อยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และมีลักษณะครบถ้วนตามมาตรา ๔๕

“บริการระบบตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการด้านการสร้าง การเก็บรักษา การส่งมอบการครอบครอง หรือการอื่นใด เกี่ยวกับตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๐ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำขึ้นโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้มีผลผูกพันและมีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย

ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๗ มีสถานะเช่นเดียวกับเอกสารหรือพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๑ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยในความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้พิเคราะห์โดยอาศัยปัจจัยดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๒) การคงความครบถ้วนถูกต้อง และไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่การเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยีใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษา หรือการแสดงความซึ่งไม่มีผลต่อความถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

(๓) ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้ในการพิสูจน์และยืนยันตัวตนของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

(๔) พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวงที่เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๑๒ ในการพิจารณาของศาล หากมีผู้โต้แย้งความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ยืนยัน หรือรับรองตามมาตรา ๒๖ (๑)

(๒) หรือ (๓) ให้ผู้โต้แย้งเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์และออกค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์

ศาลอาจจัดทำบัญชีพยานผู้เชี่ยวชาญที่สามารถแสดงความเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เรื่องใดต้องทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่ทำเป็นหนังสือ ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่มีเอกสารมาแสดง หากได้มีการจัดทำเรื่องนั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าเรื่องดังกล่าวได้ทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดงตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้มีการเก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความใด หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่เก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความใด หากได้เก็บรักษาในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงาน ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าได้มีการเก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความตามกฎหมายนั้นแล้ว

(๑) สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้

(๒) อยู่ในรูปแบบที่เป็นอยู่ในขณะที่สร้าง ส่ง หรือได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรืออยู่ในรูปแบบที่สามารถแสดงข้อความที่สร้าง ส่ง หรือได้รับให้ปรากฏอย่างถูกต้องได้ และ

(๓) ในกรณีที่มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้บุคคลอื่น ต้องสามารถระบุ ถึงแหล่งกำเนิดและปลายทางของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น รวมทั้งสามารถระบุถึงวันที่และเวลา ในการส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวได้

มาตรา ๑๕ หนังสือหรือเอกสารที่จัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้น หากจัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงาน ประกาศกำหนด ทั้งนี้ ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้ ให้ถือว่ามีสถานะเป็นหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับ ตามกฎหมาย

(๑) สามารถรักษาความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่การจัดทำ เสร็จสมบูรณ์ไปจนนำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นไปแสดงหรือใช้ และ

(๒) สามารถแสดงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำนั้นอย่างครบถ้วนถูกต้องในภายหลังได้

ในกรณีที่มีการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งแล้ว ต่อมาข้อมูล ดังกล่าวสูญหายหรือถูกทำลายโดยมิใช่ความผิดของผู้ใช้หรืออ้างอิงข้อมูลนั้น ให้นำบทบัญญัติของ ภาค ๑ ลักษณะ ๕ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือภาค ๕ ในประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่การอ้างอิงความมีอยู่ของข้อมูลดังกล่าวด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ หนังสือหรือเอกสารต้นฉบับที่จัดทำเป็นกระดาษตั้งแต่ต้น หากได้แปลง หนังสือหรือเอกสารดังกล่าวให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง เช่นเดียวกับหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับ และมีลักษณะตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ให้ถือว่าการจัดทำ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว เป็นการจัดทำหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับตามที่กฎหมายกำหนด ให้นำความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการทำสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ สำหรับใช้อ้างอิงข้อความของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หากสิ่งพิมพ์ออกนั้นมีข้อความครบถ้วนถูกต้องตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำและเก็บรักษาไว้ ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ และมีระบบตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ ให้ถือว่าสิ่งพิมพ์ออก ดังกล่าวใช้อ้างเป็นพยานในศาลได้เสมือนหนึ่งเป็นหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่หนังสือหรือเอกสารที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออก และโดยสภาพต้องมีจำนวนจำกัดเท่าที่ออกในครั้งแรกเพื่อประโยชน์แห่งการควบคุมหรือตรวจสอบ

การใช้สิทธิหรือเพื่อการอื่น ไม่ว่าจะเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หนังสือเดินทาง หรือหนังสือหรือเอกสารอื่นใดที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่จำเป็นต้องระบุเวลาและวันที่ของเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใด หากการระบุเวลาและวันที่นั้นได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ซึ่งสามารถอ้างอิงเทียบเคียงกับเวลามาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ก็ตาม หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้มีการระบุเวลาหรือวันที่แล้ว

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เอกสารหรือข้อความใดต้องส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือบริการอื่นใดในทำนองเดียวกัน หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีที่ไม่ได้ส่งโดยบริการดังกล่าวไว้ หากได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ซึ่งสามารถตรวจสอบวันที่และเวลาของการส่ง การรับ ผู้ส่งและผู้รับ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการส่งตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องมีการลงลายมือชื่อ หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีที่ไม่มีการลงลายมือชื่อไว้ หากได้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการลงลายมือชื่อตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องมีการประทับตราของนิติบุคคล หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่มีการประทับตราของนิติบุคคลไว้ หากได้ประทับตราประทับอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการประทับตราของนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

มาตรา ๒๒ เอกสารหรือตราสารใดที่ต้องการปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร และเอกสารหรือตราสารดังกล่าวได้จัดทำขึ้นในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หากได้มีการชำระเงินแทนหรือดำเนินการอื่นใดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมสรรพากรประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากรแล้ว

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องประกาศข้อความให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปในหนังสือพิมพ์ หรือกำหนดผลทางกฎหมายในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว หากได้มีการประกาศข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ของสื่อออนไลน์และเว็บไซต์ของผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการประกาศ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการประกาศข้อความให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปในหนังสือพิมพ์แล้ว

เว็บไซต์ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นเว็บไซต์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้เป็นการทั่วไปโดยสะดวกและไม่เลือกปฏิบัติ และสามารถยืนยันยืนยันความเป็นเจ้าของเว็บไซต์ได้

มาตรา ๒๔ เมื่อมีกรณีที่ต้องพิสูจน์ตัวตน หากได้พิสูจน์ตัวตนโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนดให้ถือว่าได้พิสูจน์ตัวตนโดยชอบแล้ว

มาตรา ๒๕ เมื่อมีกรณีที่ต้องยืนยันตัวตน หากได้ยืนยันตัวตนโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนดให้ถือว่าได้ยืนยันตัวตนโดยชอบแล้ว

มาตรา ๒๖ ให้สำนักงานมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ประกาศกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานสากลหรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องที่ดี
- (๒) ประกาศยืนยันว่ามาตรฐานหรือเทคโนโลยีที่มีการใช้อยู่แล้วในเรื่องใด เป็นมาตรฐานหรือเทคโนโลยีที่เชื่อถือได้
- (๓) ประกาศรับรองผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้
- (๔) เผยแพร่ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

การประกาศตาม (๒) สำนักงานอาจดำเนินการได้แม้ไม่มีผู้ใดร้องขอ

การยื่นคำขอให้รับรอง และการประกาศรับรองตาม (๓) ให้ทำได้ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด ในกรณีที่มิใช่ผู้ยื่นคำขอให้รับรอง ให้สำนักงานพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอ โดยมีให้นับระยะเวลาที่ผู้ขอต้องใช้เพื่อดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของสำนักงาน และให้แจ้งผลการพิจารณาพร้อมด้วยเหตุผลแก่บุคคลดังกล่าวทราบด้วย

การออกประกาศของสำนักงานตาม (๑) และการออกหลักเกณฑ์และวิธีการ เพื่อดำเนินการตามวรรคสาม ให้สำนักงานจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างกว้างขวาง และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การแสดงเจตนา การรับและส่งข้อมูล และการทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๒๗ การแสดงเจตนาของบุคคลอาจเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ บุคคลใดจะปฏิเสธผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมายของการแสดงเจตนา โดยอ้างเพียงเพราะเหตุที่ได้ทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลได้รับแจ้งจากผู้รับข้อมูลว่าได้รับข้อมูลแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามที่ได้รับมา

มาตรา ๒๙ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใดที่ผู้ส่งข้อมูลเป็นผู้ส่งเอง ให้ถือว่าข้อมูลนั้นเป็นของผู้ส่งข้อมูล และในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลด้วยกันเอง ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูลหากมีการส่งโดย

(๑) บุคคลซึ่งมีอำนาจทำการแทนผู้ส่งข้อมูล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือ

(๒) ระบบอัตโนมัติที่ได้รับการกำหนดให้ส่งได้โดยอัตโนมัติโดยผู้ส่งข้อมูล หรือโดยบุคคลอื่นที่ทำในนามของผู้ส่งข้อมูล

มาตรา ๓๐ ในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลด้วยกันเอง ผู้รับข้อมูลมีสิทธิที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นของผู้ส่งข้อมูลและปฏิบัติตามนั้น ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้รับข้อมูลตรวจสอบแล้วว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นของผู้ส่งข้อมูล โดยใช้วิธีการในการตรวจสอบความเป็นเจ้าของของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นตามที่ได้ตกลงกันไว้ล่วงหน้ากับผู้ส่งข้อมูล หรือ

(๒) ผู้รับข้อมูลแสดงได้ว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ตนได้รับเป็นผลมาจากการกระทำของบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้ส่งข้อมูลหรือผู้ซึ่งทำการในนามของผู้ส่งข้อมูล โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องทำให้บุคคลนั้นสามารถเข้าถึงวิธีการที่ผู้ส่งข้อมูลใช้เพื่อระบุความเป็นเจ้าของของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ส่งข้อมูล

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ผู้รับข้อมูลทราบหรือได้รับแจ้งจากผู้ส่งข้อมูลโดยมีเวลาพอสมควรที่จะตรวจสอบว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นไม่ใช่ของผู้ส่งข้อมูล หรือควรทราบถึงความผิดพลาดอันเกิดขึ้นกับการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า การส่งข้อมูลจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้รับข้อมูลแจ้งว่าได้รับข้อมูลแล้ว ถ้ามิได้มีการแจ้งยืนยันการได้รับข้อมูล ให้ถือว่าไม่เคยมีการส่งข้อมูลดังกล่าว

มาตรา ๓๒ การแจ้งยืนยันการได้รับข้อมูล ให้ใช้วิธีการตามที่ตกลงกันไว้เป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มิได้ตกลงกัน ให้ใช้วิธีการดังต่อไปนี้

(๑) การบอกให้ทราบโดยผู้รับข้อมูล ผ่านระบบอัตโนมัติหรือวิธีการอื่น หรือ

(๒) การกระทำใด ๆ ของผู้รับข้อมูลซึ่งเพียงพอที่จะแสดงให้ผู้ส่งข้อมูลทราบได้ว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลนั้นแล้ว

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลมิได้กำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๓๑ แต่กำหนดให้ผู้รับข้อมูลต้องแจ้งการได้รับข้อมูลด้วย ถ้าผู้รับข้อมูลมิได้แจ้งการได้รับข้อมูลภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนด หรือภายในระยะเวลาอันสมควรในกรณีที่มิได้มีการกำหนดระยะเวลา ผู้ส่งข้อมูลมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งให้ผู้รับข้อมูลทราบว่าผู้ส่งข้อมูลยังไม่ได้รับแจ้งยืนยันการรับข้อมูล และกำหนดระยะเวลาอันสมควรให้แจ้งยืนยันการรับข้อมูล

(๒) หากผู้รับข้อมูลยังไม่แจ้งยืนยันการรับข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนดตาม (๑) ผู้ส่งข้อมูลมีสิทธิถือว่าไม่มีการส่งข้อมูลนั้น หรือใช้สิทธิอื่นที่พึงมีได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้รับข้อมูลทราบแล้ว

มาตรา ๓๔ ในการแจ้งการได้รับข้อมูล หากมีความใดบอกให้ทราบว่าคุณข้อมูลที่ยังถึงได้เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคตามที่ตกลงกันไว้หรือตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางเทคนิคดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๓๕ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าผู้ส่งข้อมูลได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ออกไปในเวลาดังต่อไปนี้

(๑) เวลาเมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์พ้นจากระบบข้อมูลที่อยู่ในความควบคุมของผู้ส่งข้อมูลหรือของบุคคลอื่นซึ่งส่งข้อมูลแทนผู้ส่งข้อมูล

(๒) ในกรณีที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มิได้พ้นไปจากระบบข้อมูลที่อยู่ในความควบคุมของผู้ส่งข้อมูลหรือของบุคคลอื่นซึ่งส่งข้อมูลแทนผู้ส่งข้อมูล ให้ถือว่าเวลาส่งได้แก่เวลาที่มีการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

มาตรา ๓๖ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว และผู้ส่งข้อมูลส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นอาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวได้

(๒) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว แต่ผู้ส่งข้อมูลส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปยังที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์อื่นของผู้รับข้อมูล ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถูกส่งไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นดังกล่าวและเป็นเวลาที่อาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นนั้นได้

(๓) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลมิได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถูกส่งไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับข้อมูลและเป็นเวลาที่อาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้

ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้รับข้อมูลอาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเข้าสู่ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับข้อมูล

มาตรา ๓๗ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การส่งหรือการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะได้ส่งหรือรับ ณ สถานที่ใด ๆ ให้ถือว่าผู้ส่งข้อมูลได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากภูมิลำเนาของผู้ส่งข้อมูล และผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ภูมิลำเนาของผู้รับข้อมูล

มาตรา ๓๘ ผู้รับข้อมูลมีสิทธิโดยชอบที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับแต่ละชุดซึ่งส่งมาแต่ละครั้งเป็นข้อมูลที่แยกจากกัน และสามารถดำเนินการไปตามข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชุดนั้นได้ เว้นแต่ผู้รับข้อมูลรู้หรือเมื่อได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้ว ควรจะรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งซ้ำ

มาตรา ๓๙ ให้ถือว่าการบอกกล่าวด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเชิญชวนให้บุคคลทั่วไปเข้าทำสัญญาโดยไม่ระบุผู้รับข้อมูลเป็นการเจาะจง เป็นเพียงคำเชิญชวนให้ทำข้อเสนอเพื่อทำสัญญาเท่านั้น เว้นแต่ผู้บอกกล่าวจะได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งถึงเจตนาของตนที่จะรับผูกพันทันทีในกรณีที่มิผู้ตอบรับ ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าการบอกกล่าวนั้นเป็นคำเสนอและการตอบรับเป็นคำสนองความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การบอกกล่าวด้วยระบบอัตโนมัติด้วย

มาตรา ๔๐ บุคคลใดจะปฏิเสธผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมายของสัญญาที่สร้างขึ้นโดยการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบอัตโนมัติด้วยกัน หรือระหว่างระบบอัตโนมัติกับบุคคล เพียงเพราะเหตุว่าสัญญานั้นไม่มีการตรวจสอบหรือไม่มีการดำเนินการโดยบุคคลมิได้

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ระบบอัตโนมัติดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับสัญญาแทนคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง ให้ถือว่าการดำเนินการนั้นไม่มีผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมายในกรณีที่การดำเนินการดังกล่าว

(๑) เป็นการกระทำที่คู่สัญญาฝ่ายซึ่งระบบอัตโนมัติดำเนินการแทนไม่สามารถคาดหมายได้ และ

(๒) เป็นกระทำที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งรู้หรือสามารถคาดหมายได้ด้วยเหตุอันสมควรว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายไม่สามารถคาดหมายได้ถึงการกระทำนั้นได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่บุคคลธรรมดาบันทึกข้อมูลผิดพลาดในระบบอัตโนมัติของบุคคลอื่น และระบบอัตโนมัติไม่มีช่องทางให้แก่ข้อมูลที่ผิดพลาด ผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลมีสิทธิเพิกถอนการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนที่ผิดพลาดได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลได้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งหรือผู้ควบคุมระบบอัตโนมัติทราบถึงข้อผิดพลาดนั้นโดยพลันเมื่อได้รู้ถึงข้อผิดพลาดนั้นแล้ว และ

(๒) ผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลยังมิได้รับประโยชน์หรือใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือบริการที่ได้รับจากอีกฝ่ายหนึ่ง

มาตรา ๔๓ บทบัญญัติในหมวดนี้ ยกเว้นมาตรา ๔๒ คู่สัญญาอาจตกลงเป็นอย่างอื่นได้ เท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี

หมวด ๓

ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๔๔ ให้ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับตามกฎหมายเช่นเดียวกับตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสาร ผู้ใดจะปฏิเสธผลผูกพันทางกฎหมายของตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เพียงเพราะเหตุที่ได้ทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้มิได้

มาตรา ๔๕ ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีข้อความตามที่กฎหมายกำหนดให้ตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารต้องมี หรืออาจมีได้และอาจมีข้อความอื่นเพิ่มเติมจากที่กฎหมายกำหนดได้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทำ หรือใช้งานตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์โดยไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสิทธิหรือหน้าที่ของคู่กรณี
- (๒) ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ในการแสดงว่าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์
- (๓) ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ในการควบคุมสิทธิที่เกี่ยวกับการสร้าง ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ขึ้น การโอน การสลักหลัง การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อมูล จนถึงการทำลายตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือใช้วิธีการตามที่สำนักงานประกาศกำหนด
- (๔) ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อความ ในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการรักษาความถูกต้องของข้อความที่ได้แก้ไขหรือเพิ่มเติมขึ้น ตามปกติของการสื่อสารหรือที่แก้ไขหรือเพิ่มเติมขึ้นโดยชอบ หรือใช้วิธีการตามที่สำนักงานประกาศ กำหนด

มาตรา ๔๖ การจัดทำตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้แทนตราสารเปลี่ยนมือ ที่เป็นเอกสาร หรือการจัดทำตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารเพื่อใช้แทนตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ ต้องใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้โดยมีข้อความครบถ้วนถูกต้องและต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) บันทึกบนตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารหรือตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เดิม เพื่อแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารหรือตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เดิม สิ้นผลบังคับใช้แล้ว และ
- (๒) บันทึกบนตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์หรือตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสาร ที่ทำขึ้นใหม่เพื่อแสดงให้เห็นโดยชัดแจ้งว่าเดิมเคยเป็นตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารหรือตราสาร เปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารที่ทำขึ้นใหม่ มีผลใช้บังคับแทนตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสาร หรือตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เดิม และให้ดำเนินการที่จำเป็นเพื่อให้ตราสารเปลี่ยนมือ ที่เป็นเอกสารหรือตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เดิมไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่มีผลกระทบต่อนิติสิทธิหรือหน้าที่ ของคู่กรณีและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการครอบครองตราสาร เปลี่ยนมือได้ บุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจควบคุมตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ได้แต่เพียงผู้เดียวและ มีการระบุตัวตนของบุคคลนั้นว่าเป็นผู้มีอำนาจควบคุม โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้ครอบครอง ตราสารเปลี่ยนมือนั้นแล้ว

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการส่งมอบการครอบครองตราสารเปลี่ยนมือ หากได้มีการโอนการควบคุมสิทธิในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนดให้ถือว่ามีการส่งมอบการครอบครองแล้ว

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการสลักหลังตราสารเปลี่ยนมือ หากได้กระทำโดยจัดให้มีข้อความที่จำเป็นสำหรับการสลักหลังในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการสลักหลังแล้ว

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตราสารเปลี่ยนมือได้ หากได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์โดยสามารถระบุถึงข้อมูลที่ถูกแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแล้ว

หมวด ๔

บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๕๑ บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่บริการดังต่อไปนี้

- (๑) บริการพิสูจน์หรือยืนยันตัวตนของบุคคล
- (๒) บริการการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์
- (๓) บริการประทับเวลาและวันที่ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๔) บริการรับ ส่ง หรือจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- (๕) บริการจดทะเบียนหรือรับรองเว็บไซต์หรือโดเมนเนม
- (๖) บริการระบบตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือ
- (๗) บริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๒ ในการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีหน้าที่และความรับผิดชอบต้องดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้

(๑) การให้บริการเกี่ยวกับการสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมถึงการจัดเก็บข้อมูลอันเป็นหลักฐานของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ

(๒) การจัดให้มีระบบ กระบวนการทำงาน และบุคลากรที่เชื่อถือได้ในการให้บริการ

(๓) การบังคับใช้มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงของระบบการให้บริการ

(๔) การประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการแจ้งหรือร้องเรียนการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ให้บริการ

(๕) การบังคับใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมทั้งมาตรการในการแจ้ง การแก้ไข การจำกัดความเสียหาย และการเยียวยาความเสียหายในกรณีที่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นกับการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

สำนักงานจะประกาศกำหนดมาตรฐานวิธีการที่เชื่อถือได้ในเรื่องใด ๆ ตามวรรคหนึ่งก็ได้ ในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงระดับความเสี่ยงของบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และลักษณะการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทด้วย และเมื่อสำนักงานได้กำหนดแล้ว ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนั้นต้องดำเนินการโดยใช้วิธีการที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๕๓ นอกจากจะต้องรับผิดชอบจากการผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายใดแล้ว ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้บริการและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องจากการที่ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรา ๕๒ ด้วย

มาตรา ๕๔ ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้บริการและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องจากการใช้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้กำหนดวัตถุประสงค์และข้อจำกัดของการใช้บริการและแจ้งผู้ใช้บริการรายนั้นและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนแล้วถึงวัตถุประสงค์และข้อจำกัดของการใช้บริการ และ

(๒) ผู้ใช้บริการใช้บริการเกินหรือผิดวัตถุประสงค์หรือเกินข้อจำกัดของการใช้บริการที่ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดไว้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดประสงค์จะขอให้สำนักงานรับรองว่าตนเป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๕๖ ผู้ใดให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล และสำนักงานเห็นว่าผู้นั้นให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ สำนักงานจะรับรองให้ผู้นั้นเป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ โดยผู้ให้บริการมิได้ยื่นคำขอก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ให้สำนักงานเผยแพร่รายชื่อผู้ซึ่งได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน และปรับปรุงรายชื่อให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

การรับรองตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๕๖ และการปรับปรุงรายชื่อตามวรรคหนึ่งมิให้ถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง

การอุทธรณ์การไม่รับรองตามมาตรา ๕๕ หรือการปรับปรุงรายชื่อตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๘ เมื่อมีเหตุอย่างใดอันมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้สำนักงานประกาศข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนผู้ให้บริการทราบโดยพลัน

ในกรณีที่ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้บริการหลายประเภท การประกาศตามวรรคหนึ่งให้ระบุเฉพาะประเภทบริการที่มีปัญหา พร้อมข้อความที่ว่าบริการอื่นไม่อยู่ในข่ายที่ถูกประกาศ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๙ ให้สำนักงานจัดทำร่างกฎกระทรวงตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่กฎกระทรวงดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว

มาตรา ๖๐ ให้สำนักงานจัดทำร่างประกาศตามมาตรา ๕๕ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ประกาศดังกล่าวต้องไม่ใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บรรดากฎหมายใดที่อ้างถึงพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่ากฎหมายนั้นอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะเท่าที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องรองรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๔/๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเป็นบริการที่อาจขอรับการรับรองจากสำนักงานตามมาตรา ๕๕ ได้ ให้ถือว่าได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๕ แล้ว และให้สำนักงานดำเนินการเผยแพร่รายชื่อของผู้ประกอบธุรกิจรายเหล่านั้นตามมาตรา ๕๗ ด้วย

มาตรา ๖๓ ให้พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓๔/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลขึ้นใช้บังคับ

บรรดาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕
ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓๔
แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เทคโนโลยีที่ใช้ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันจึงไม่สอดคล้องกับสภาพกาล ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับองค์การสหประชาชาติได้พัฒนากฎหมายแม่แบบขึ้นใหม่หลายฉบับเพื่อรองรับ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในบริบทที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับเศรษฐกิจดิจิทัล สมควรปรับปรุง กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รวมทั้งกฎเกณฑ์และมาตรฐานระหว่างประเทศที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่การทำ ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวก สร้างความมั่นคงปลอดภัย สร้างความมั่นใจ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและประกอบธุรกิจ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน รองรับการแข่งขันกับประเทศไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดชื่อเรียกของพระราชบัญญัติว่า “พระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันมีผลบังคับใช้ของพระราชบัญญัติให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรม ทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ กำหนดวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติในการสนับสนุนให้ใช้ธุรกรรมทาง อิเล็กทรอนิกส์เป็นหลักในการทำธุรกรรมแทนการทำธุรกรรมเป็นเอกสารในรูปแบบเดิม โดยสร้างความชัดเจน และความเชื่อมั่นในผลทางกฎหมายของการทำธุรกรรมดังกล่าวในทุกขั้นตอน แต่มิได้ห้ามการทำธุรกรรม เป็นเอกสารในรูปแบบเดิม (ร่างมาตรา ๔)

๒.๕ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ธุรกรรมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในเรื่องที่กฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำมีหน้าที่ต้องไปแสดงตนต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ เรื่องที่กฎหมาย กำหนดให้ผู้กระทำต้องแสดงเจตนาให้ความยินยอมต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ และเรื่องที่โดยสภาพยังไม่สมควรทำเป็นธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๖ กำหนดภายใต้บังคับมาตรา ๕ ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ธุรกรรมทุกประเภทตามกฎหมายทุกฉบับ ทั้งที่เป็นธุรกรรมระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเป็นธุรกรรมระหว่างเอกชนกับรัฐ เว้นแต่มีกฎหมายกำหนดวิธีทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เรื่องใดไว้โดยเฉพาะ ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมายนั้น (ร่างมาตรา ๖)

๒.๗ กำหนดผลทางกฎหมายของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัตินี้ การใดที่มีได้บัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายอื่นที่ว่าด้วยการนั้น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๘ กำหนดคำนิยามของคำว่า “ธุรกรรม” “อิเล็กทรอนิกส์” “ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” “ข้อความ” “ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” “ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์” “ข้อมูลชีวภาพ” “เจ้าของลายมือชื่อ” “ตราประทับอิเล็กทรอนิกส์” “ระบบข้อมูล” “ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์” “ระบบอัตโนมัติ” “ผู้ส่งข้อมูล” “ผู้รับข้อมูล” “บุคคลซึ่งเป็นสื่อกลาง” “บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” “อัตลักษณ์” “การพิสูจน์ตัวตน” “สิ่งที่ยืนยันตัวตน” “การยืนยันตัวตน” “ตราสารเปลี่ยนมือ” “ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์” “บริการระบบตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์” “สำนักงาน” “ผู้อำนวยการ” และ “รัฐมนตรี” (ร่างมาตรา ๘)

๒.๙ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นผู้รักษาการและให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑๐ กำหนดให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นโดยถูกต้องตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลผูกพันและมีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย และให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และ สิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๗ มีสถานะเช่นเดียวกับเอกสารหรือพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๑ กำหนดปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้พิเคราะห์ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยในความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๒ กำหนดให้ในการพิจารณาของศาล หากมีผู้โต้แย้งความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้โต้แย้งเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์และออกค่าใช้จ่ายในการพิสูจน์ และศาลอาจจัดทำบัญชีพยานผู้เชี่ยวชาญที่สามารถแสดงความเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๓ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เรื่องใดต้องทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่ทำเป็นหนังสือ ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือไม่มีเอกสารมาแสดง หากได้มีการจัดทำเรื่องนั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าเรื่องดังกล่าวได้ทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดงตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๔ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้มีการเก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความใด หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่เก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความใด หากได้เก็บรักษาในรูปข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าได้มีการเก็บรักษาหนังสือ เอกสาร หรือข้อความตามกฎหมายนั้นแล้ว (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๕ กำหนดให้หนังสือหรือเอกสารที่จัดทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตั้งแต่ต้น หากจัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ ให้ถือว่ามีสถานะเป็นหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับตามกฎหมาย ในกรณีที่มีการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว และหากต่อมาข้อมูลดังกล่าวสูญหายหรือถูกทำลายโดยมิใช่ความผิดของผู้ใช้หรืออ้างอิงข้อมูลนั้น ให้นำบทบัญญัติของภาค ๑ ลักษณะ ๕ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือภาค ๕ ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่การอ้างอิงความมีอยู่ของข้อมูลดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๖ กำหนดให้หนังสือหรือเอกสารต้นฉบับที่จัดทำเป็นกระดาษตั้งแต่ต้น หากได้แปลงหนังสือหรือเอกสารดังกล่าวให้อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่มีข้อมูลครบถ้วนถูกต้องเช่นเดียวกับหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับ และมีลักษณะตามร่างมาตรา ๑๕ ให้ถือว่าการจัดทำข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นการจัดทำหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๗ กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๔๖ ในกรณีที่มีการทำสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ สำหรับใช้อ้างอิงข้อความของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หากสิ่งพิมพ์ออกนั้นมีข้อความครบถ้วนถูกต้องตรงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จัดทำและเก็บรักษาไว้ตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ และมีระบบตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับได้ ให้ถือว่าสิ่งพิมพ์ออกดังกล่าวใช้อ้างอิงเป็นพยานในศาลได้ เสมือนหนึ่งเป็นหนังสือหรือเอกสารต้นฉบับ แต่ไม่ใช้บังคับแก่หนังสือหรือเอกสารที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออก และโดยสภาพต้องมีจำนวนจำกัดเท่าที่ออกในครั้งแรกเพื่อประโยชน์แห่งการควบคุมหรือตรวจสอบการใช้สิทธิหรือเพื่อการอื่น ไม่ว่าจะเป็นหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน หนังสือเดินทาง หรือหนังสือหรือเอกสารอื่นใดที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๘ กำหนดให้ในกรณีที่จำเป็นต้องระบุเวลาและวันที่ของเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใด หากการระบุเวลาและวันที่นั้นได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ซึ่งสามารถอ้างอิงเทียบเคียงกับเวลามาตรฐานและสามารถเชื่อมโยงกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่ก็ตาม หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าเอกสารหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้มีการระบุเวลาหรือวันที่แล้ว (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๙ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เอกสารหรือข้อความใดต้องส่งทางไปรษณีย์ ลงทะเบียน ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือบริการอื่นใดในทำนองเดียวกัน หรือกำหนดผลทางกฎหมาย กรณีที่ไม่ได้ส่งโดยบริการดังกล่าวไว้ หากได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ซึ่งสามารถตรวจสอบวันที่ และเวลาของการส่ง การรับ ผู้ส่งและผู้รับ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการส่งตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๒๐ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องมีการลงลายมือชื่อ หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีที่ไม่มีการลงลายมือชื่อไว้ หากได้ลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการลงลายมือชื่อตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว (ร่างมาตรา ๒๐)

๒.๒๑ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องมีการประทับตราของนิติบุคคล หรือกำหนดผลทางกฎหมายกรณีไม่มีการประทับตราของนิติบุคคลไว้ หากได้ประทับตราประทับอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการประทับตราของนิติบุคคลตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว (ร่างมาตรา ๒๑)

๒.๒๒ กำหนดให้เอกสารหรือตราสารใดที่ต้องมีการปิดอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร และเอกสารหรือตราสารดังกล่าวได้จัดทำขึ้นในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หากได้มีการชำระเงินแทน หรือดำเนินการอื่นใดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมสรรพากรประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้ปิดอากรแสตมป์บริบูรณ์ตามประมวลรัษฎากรแล้ว (ร่างมาตรา ๒๒)

๒.๒๓ กำหนดให้ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องประกาศข้อความให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปในหนังสือพิมพ์ หรือกำหนดผลทางกฎหมายในกรณีที่ไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว หากได้มีการประกาศข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเว็บไซต์ของสื่อออนไลน์และเว็บไซต์ของผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการประกาศ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการประกาศข้อความให้ประชาชนทราบ เป็นการทั่วไปในหนังสือพิมพ์แล้ว โดยต้องเป็นเว็บไซต์ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้เป็นการทั่วไปโดยสะดวก และไม่เลือกปฏิบัติ และสามารถยืนยันความเป็นเจ้าของเว็บไซต์ได้ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๒๔ กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่ต้องพิสูจน์ตัวตน หากได้พิสูจน์ตัวตนโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้พิสูจน์ตัวตนโดยชอบแล้ว (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๒๕ กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่ต้องยืนยันตัวตน หากได้ยืนยันตัวตนโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้ยืนยันตัวตนโดยชอบแล้ว (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒๖ กำหนดให้สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้มีหน้าที่และอำนาจประกาศกำหนด วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกาศยืนยันว่ามาตรฐานหรือเทคโนโลยีที่มีการใช้อยู่แล้วในเรื่องใดเป็นมาตรฐาน หรือเทคโนโลยีที่เชื่อถือได้ ประกาศรับรองผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๗ กำหนดให้การแสดงเจตนาของบุคคลอาจทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ และบุคคลใด จะปฏิเสธผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมายของการแสดงเจตนา โดยอ้างเพียงเพราะเหตุที่ได้ทำ เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชบัญญัตินี้มิได้ (ร่างมาตรา ๒๗)

๒.๒๘ กำหนดข้อสันนิษฐานทางกฎหมายในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลได้รับแจ้งจากผู้รับข้อมูลว่า ได้รับข้อมูลแล้ว ให้ถือว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามที่รับมา (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๒๙ กำหนดให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ใดที่ผู้ส่งข้อมูลเป็นผู้ส่งเอง ถือว่าข้อมูลนั้นเป็นของผู้ส่งข้อมูล และในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลด้วยกันเอง ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูล หากมีการส่งโดยบุคคลซึ่งมีอำนาจทำการแทนผู้ส่งข้อมูล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือระบบอัตโนมัติที่ได้รับการกำหนดให้ส่งได้โดยอัตโนมัติโดยผู้ส่งข้อมูล หรือโดยบุคคลอื่นที่ทำในนามของผู้ส่งข้อมูล (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๓๐ กำหนดให้ในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลด้วยกันเอง ผู้รับข้อมูลมีสิทธิที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นของผู้ส่งข้อมูลและปฏิบัติไปตามนั้น ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลตรวจสอบแล้วว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเป็นของผู้ส่งข้อมูลโดยใช้วิธีการในการตรวจสอบความเป็นเจ้าของของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นตามที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้ากับผู้ส่งข้อมูล หรือผู้รับข้อมูลแสดงได้ว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ตนได้รับเป็นผลมาจากการกระทำของบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้ส่งข้อมูลหรือผู้ซึ่งทำการในนามของผู้ส่งข้อมูล โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องทำให้บุคคลนั้นสามารถเข้าถึงวิธีการที่ผู้ส่งข้อมูลใช้เพื่อระบุความเป็นเจ้าของของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ส่งข้อมูล แต่ไม่ให้อำนาจแก่กรณีที่ผู้รับข้อมูลทราบหรือได้รับแจ้งจากผู้ส่งข้อมูลโดยมีเวลาพอสมควรที่จะตรวจสอบว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นไม่ใช่ของผู้ส่งข้อมูล หรือควรทราบถึงความผิดพลาดอันเกิดขึ้นกับการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๓๑ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนดเงื่อนไขไว้ว่า การส่งข้อมูลจะมีผลก็ต่อเมื่อผู้รับข้อมูลแจ้งว่าได้รับข้อมูลแล้ว ถ้าได้มีการแจ้งยืนยันการได้รับข้อมูล ให้ถือว่าไม่เคยมีการส่งข้อมูลดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๑)

๒.๓๒ กำหนดวิธีการแจ้งยืนยันการได้รับข้อมูล โดยให้ใช้วิธีการตามที่ตกลงกันไว้เป็นการเฉพาะ และในกรณีที่มิได้ตกลงกัน ให้ใช้วิธีการบอกให้ทราบโดยผู้รับข้อมูล ผ่านระบบอัตโนมัติหรือวิธีการอื่นหรือการกระทำใด ๆ ของผู้รับข้อมูลซึ่งเพียงพอที่จะแสดงให้ผู้ส่งข้อมูลทราบว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลนั้นแล้ว (ร่างมาตรา ๓๒)

๒.๓๓ กำหนดให้กรณีที่ผู้ส่งข้อมูลมิได้กำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๓๑ แต่กำหนดให้ผู้รับข้อมูลต้องแจ้งการได้รับข้อมูลด้วย ถ้าผู้รับข้อมูลมิได้แจ้งการได้รับข้อมูลภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนดหรือภายในระยะเวลาอันสมควรในกรณีที่มิได้มีการกำหนดระยะเวลา ผู้ส่งข้อมูลมีสิทธิแจ้งให้ผู้รับข้อมูลทราบว่าผู้ส่งข้อมูลยังไม่ได้รับแจ้งยืนยันการรับข้อมูล และกำหนดระยะเวลาอันสมควรให้แจ้งยืนยันการรับข้อมูล และหากผู้รับข้อมูลยังไม่แจ้งยืนยันการรับข้อมูลภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ส่งข้อมูลมีสิทธิถือว่าไม่มีการส่งข้อมูลนั้น หรือใช้สิทธิอื่นที่พึงมีได้เมื่อได้แจ้งให้ผู้รับข้อมูลทราบแล้ว (ร่างมาตรา ๓๓)

๒.๓๔ กำหนดให้ในการแจ้งการได้รับข้อมูล หากมีความใดบอกให้ทราบว่าข้อมูลที่อ้างถึงได้เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคตามที่ตกลงกันไว้หรือตามเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้องแล้วให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางเทคนิคดังกล่าวแล้ว (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๓๕ กำหนดข้อสันนิษฐานทางกฎหมายโดยให้ถือว่าผู้ส่งข้อมูลได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ออกไปในเวลาเมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์พ้นจากระบบข้อมูลที่อยู่ในความควบคุมของผู้ส่งข้อมูลหรือของบุคคลอื่นซึ่งส่งข้อมูลแทนผู้ส่งข้อมูล หรือเวลาที่มีการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น ในกรณีที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มิได้พ้นไปจากระบบข้อมูลที่อยู่ในความควบคุมของผู้ส่งข้อมูลหรือของบุคคลอื่นซึ่งส่งข้อมูลแทนผู้ส่งข้อมูล เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๓๖ กำหนดข้อสันนิษฐานทางกฎหมายโดยให้ถือว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเวลาดังนี้ (๑) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้วและผู้ส่งข้อมูลส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นอาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวได้ (๒) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว แต่ผู้ส่ง

ข้อมูลส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไปยังที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์อื่นของผู้รับข้อมูล ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถูกส่งไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นดังกล่าว และเป็นเวลาที่อาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นนั้นได้ (๓) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลมิได้กำหนดที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับใช้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้ ให้ถือว่าเวลาที่ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้แก่เวลาที่ผู้รับข้อมูลนั้นรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ถูกส่งไปยังที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับข้อมูลและเป็นเวลาที่อาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้รับข้อมูลอาจเรียกดูข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเข้าสู่ที่อยู่ทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับข้อมูล (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๓๗ กำหนดให้การส่งหรือการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะได้ส่งหรือรับ ณ สถานที่ใด ๆ ให้ถือว่าผู้ส่งข้อมูลได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จากภูมิลำเนาของผู้ส่งข้อมูล และผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ภูมิลำเนาของผู้รับข้อมูล เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๗)

๒.๓๘ กำหนดให้ผู้รับข้อมูลมีสิทธิโดยชอบที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับแต่ละชุดซึ่งส่งมาแต่ละครั้งเป็นข้อมูลที่แยกจากกัน และสามารถดำเนินการไปตามข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แต่ละชุดนั้นได้ เว้นแต่ผู้รับข้อมูลรู้หรือเมื่อได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วควรจะรู้ได้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งซ้ำ (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๓๙ กำหนดให้ถือว่าการบอกกล่าวด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเชิญชวนให้บุคคลทั่วไปเข้าทำสัญญาโดยไม่ระบุผู้รับข้อมูลเป็นการเจาะจง เป็นเพียงคำเชิญชวนให้ทำคำเสนอเพื่อทำสัญญาเท่านั้น เว้นแต่ผู้บอกกล่าวจะได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งถึงเจตนาของตนที่จะรับผูกพันทันทีในกรณีที่มีผู้ตอบรับในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าการบอกกล่าวนั้นเป็นคำเสนอและการตอบรับเป็นคำสนอง และให้ใช้บังคับแก่การบอกกล่าวด้วยระบบอัตโนมัติด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๔๐ กำหนดให้บุคคลใดจะปฏิเสธผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมายของสัญญาที่สร้างขึ้นโดยการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างระบบอัตโนมัติด้วยกัน หรือระหว่างระบบอัตโนมัติกับบุคคล เพียงเพราะเหตุว่าสัญญานั้นไม่มีการตรวจสอบหรือไม่มีการดำเนินการโดยบุคคลมิได้ (ร่างมาตรา ๔๐)

๒.๔๑ กำหนดให้กรณีที่ระบบอัตโนมัติดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับสัญญาแทนคู่สัญญาฝ่ายหนึ่ง ให้ถือว่าการดำเนินการนั้นไม่มีผลผูกพันหรือผลบังคับทางกฎหมาย ในกรณีที่การดำเนินการดังกล่าวเป็นการกระทำที่คู่สัญญาฝ่ายซึ่งระบบอัตโนมัติดำเนินการแทนไม่สามารถคาดหมายได้ และเป็น การกระทำที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งรู้หรือสามารถคาดหมายได้ด้วยเหตุอันสมควรว่า คู่สัญญาอีกฝ่ายไม่สามารถคาดหมายได้ถึงการทำนั้นได้ (ร่างมาตรา ๔๑)

๒.๔๒ กำหนดให้กรณีที่บุคคลธรรมดาบันทึกข้อมูลผิดพลาดในระบบอัตโนมัติของบุคคลอื่น และระบบอัตโนมัติไม่มีช่องทางให้แก่ข้อมูลผิดพลาด ผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลมีสิทธิเพิกถอนการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนที่ผิดพลาดได้ หากผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลได้แจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งหรือผู้ควบคุมระบบอัตโนมัติทราบถึงข้อผิดพลาดนั้นโดยพลันเมื่อได้รู้ถึงข้อผิดพลาดนั้นแล้ว และผู้บันทึกข้อมูลรวมทั้งผู้มอบอำนาจให้บันทึกข้อมูลยังมิได้รับประโยชน์หรือใช้ประโยชน์จากสินค้าหรือบริการที่ได้รับจากอีกฝ่ายหนึ่ง (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๔๓ กำหนดให้บทบัญญัติหมวด ๒ การแสดงเจตนา การรับและส่งข้อมูล การทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ ยกเว้นมาตรา ๔๒ คู่สัญญาอาจตกลงเป็นอย่างอื่นได้เท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี (ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๔๔ กำหนดให้ตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับตามกฎหมายเช่นเดียวกับตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสาร ผู้ใดจะปฏิเสธผลผูกพันทางกฎหมายของตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เพียงเพราะเหตุที่ได้ทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๔๕ กำหนดลักษณะของตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๔๖ กำหนดให้การจัดทำตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้แทนตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสาร หรือการจัดทำตราสารเปลี่ยนมือที่เป็นเอกสารเพื่อใช้แทนตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ต้องใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้โดยมีข้อความครบถ้วนถูกต้องและต้องดำเนินการ ด้วยวิธีที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

๒.๔๗ กำหนดให้กรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการครอบครองตราสารเปลี่ยนมือได้ บุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจควบคุมตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ได้แต่เพียงผู้เดียวและมีการระบุตัวตนของบุคคลนั้นว่าเป็นผู้มีอำนาจควบคุม โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้ครอบครองตราสารเปลี่ยนมือนั้นแล้ว (ร่างมาตรา ๔๗)

๒.๔๘ กำหนดให้กรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการส่งมอบการครอบครองตราสารเปลี่ยนมือ หากได้มีการโอนการควบคุมสิทธิในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่ามีการส่งมอบการครอบครองแล้ว (ร่างมาตรา ๔๘)

๒.๔๙ กำหนดให้กรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้มีการสลักหลังตราสารเปลี่ยนมือ หากได้กระทำโดยจัดให้มีข้อความที่จำเป็นสำหรับการสลักหลังในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการสลักหลังแล้ว (ร่างมาตรา ๔๙)

๒.๕๐ กำหนดให้กรณีที่กฎหมายกำหนดหรืออนุญาตให้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตราสารเปลี่ยนมือได้ หากได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถระบุถึงข้อมูลที่ถูกแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้หรือได้ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานประกาศกำหนด ให้ถือว่าได้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแล้ว (ร่างมาตรา ๕๐)

๒.๕๑ กำหนดให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ บริการพิสูจน์หรือยืนยันตัวตนของบุคคล บริการการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ บริการประทับเวลาและวันที่ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ บริการรับ ส่ง หรือจัดเก็บข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ บริการจดทะเบียนหรือรับรองเว็บไซต์หรือโดเมนเนม บริการระบบตราสารเปลี่ยนมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๕๑)

๒.๕๒ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องดำเนินการ และสำนักงานจะประกาศกำหนดมาตรฐานวิธีการที่เชื่อถือได้ในเรื่องใด ๆ ก็ได้ โดยในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงระดับความเสี่ยงของบริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และลักษณะการให้บริการธุรกรรม

ทางอิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทด้วย และเมื่อสำนักงานได้กำหนดแล้ว ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนั้นต้องดำเนินการโดยใช้วิธีการที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานที่สำนักงานประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕๒)

๒.๕๓ กำหนดให้ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นอกจากจะต้องรับผิดชอบจากการผิดสัญญาหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้บริการและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องจากการที่ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบด้วย (ร่างมาตรา ๕๓)

๒.๕๔ กำหนดให้ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้บริการและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องจากการใช้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ในกรณีผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ได้กำหนดวัตถุประสงค์และข้อจำกัดของการใช้บริการและแจ้งผู้ใช้บริการรายนั้นและคู่กรณีที่เกี่ยวข้องอย่างชัดแจ้งแล้วถึงวัตถุประสงค์และข้อจำกัดของการใช้บริการ และผู้ใช้บริการใช้บริการเกินหรือผิดวัตถุประสงค์หรือเกินข้อจำกัดของการใช้บริการที่ผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๕๔)

๒.๕๕ กำหนดให้ผู้ประสงค์จะขอให้สำนักงานรับรองว่าตนเป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้ ให้ยื่นคำขอต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕๕)

๒.๕๖ กำหนดให้สำนักงานจะรับรองผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยใช้วิธีการที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล ซึ่งสำนักงานเห็นว่าผู้นั้นให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้เป็นผู้ให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อถือได้โดยผู้ให้บริการมิได้ยื่นคำขอก็ได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕๖)

๒.๕๗ กำหนดให้สำนักงานเผยแพร่รายชื่อผู้ซึ่งได้รับการรับรองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานและปรับปรุงรายชื่อให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (ร่างมาตรา ๕๗)

๒.๕๘ กำหนดให้สำนักงานประกาศข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนผู้ใช้บริการทราบโดยพลันเมื่อมีเหตุอย่างใดอันมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของการให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๕๘)

๒.๕๙ กำหนดบทเฉพาะกาลให้สำนักงานจัดทำร่างกฎกระทรวงตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่กฎกระทรวงดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว (ร่างมาตรา ๕๙)

๒.๖๐ กำหนดบทเฉพาะกาลให้สำนักงานจัดทำร่างประกาศตามมาตรา ๕๕ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ประกาศดังกล่าวต้องไม่ใช้บังคับก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๐)

๒.๖๑ กำหนดบทเฉพาะกาลให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บรรดา กฎหมายใดที่อ้างถึงพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่ากฎหมายนั้นอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้ เฉพาะเท่าที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องรองรับ (ร่างมาตรา ๖๑)

๒.๖๒ กำหนดบทเฉพาะกาลให้ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีใบอนุญาตตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับระบบการพิสูจน์ และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลที่ต้องได้รับใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๔/๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเป็นบริการที่อาจขอรับการรับรองจากสำนักงานตามมาตรา ๕๕ ได้ ให้ถือว่าได้รับการรับรองตามมาตรา ๕๕ แล้ว และให้สำนักงานดำเนินการเผยแพร่รายชื่อของผู้ประกอบธุรกิจรายเหล่านั้นตามมาตรา ๕๗ ด้วย (ร่างมาตรา ๖๒)

๒.๖๓ กำหนดบทเฉพาะกาลให้พระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๓๔/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังคงใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลขึ้นใช้บังคับ และบรรดาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ร่างมาตรา ๖๓)